

Kallelse till valnämnden 2021-11-29

Tid: 2021-11-29, kl. 18:00

Plats: Kommunhuset i Tumba, plan 4, Mälaren eller via MS Teams

Anmälan om deltagande på distans sker till sekreteraren senast onsdagen den 24 november.

Ordförande: Lars-Göran Liljedahl (S)

Sekreterare: Håkan Hultgren

Justering sker av presidiet onsdagen den 1 december.

Ärenden:

	Ärende för beslut	Dnr:
16.	Strategi för bemanning vid allmänna valen år 2022	VALN/2021:00014
17.	Arvode för röstmottagare vid allmänna val år 2022	VALN/2021:00012
18.	Röstmottagarnas ansvar för valsedlar och valsedelställ vid allmänna val år 2022	VALN/2021:00013
19.	Muntlig information om förvaltningens planerade arbete inför valet 2022	VALN/2021:00006
20.	Anmälningsärenden	
21.	Delegationsärenden	
22.	Övriga frågor	

Referens

Kristofer Jervinge
kristofer.jervinge@botkyrka.se

Mottagare

Valnämnden

Strategi för bemanning vid allmänna valen år 2022

Förslag till beslut

1. Valnämnden godkänner kommunledningsförvaltningens strategi för bemanning vid de allmänna valen år 2022.
2. Valnämnden delegerar till kanslichef att förordna röstmottagare vid de allmänna valen år 2022.

Sammanfattning

Valnämnden ansvarar för att utse röstmottagare vid de allmänna valen.

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram en strategi för bemanning vid de allmänna valen år 2022. Som underlag för förslag till beslut har förvaltningen dels analyserat erfarenheter från vallokaler vid tidigare val - från interna utvärderingar samt data från valmyndigheten - dels analyserat ändrade förutsättningar som kan komma att påverka belastningen på vallokalerna vid valet 2022.

Valnämnden föreslås godkänna strategin för bemanning samt delegera till kanslichef att förordna röstmottagare vid de allmänna valen år 2022.

Ärendet

Valnämnden har ansvar för att utse röstmottagare vid de allmänna valen. Enligt lagstiftning ska det finnas minst fyra röstmottagare, varav en ordförande och en vice ordförande, för varje valdistrikt. Vid röstmottagning i vallokal ska minst tre av röstmottagarna vara närvarande i vallokalen, en av dessa ska vara ordföranden eller vice ordföranden. Vid röstmottagning i en röstningslokal, för förtidsröstning, ska minst två röstmottagare vara närvarande enligt lag

Förvaltningen har tagit fram ett förslag på strategi för bemanning för de allmänna valen år 2022. Strategin bedöms vara i linje med vallagens bestämmelser om bemanning och säker hantering av röster.

Kommunfullmäktige har föreslagit till länsstyrelsen att antalet distrikt ska utökas från 49 till 51 till valet 2022. Ett ökat antal valdistrikt innebär ett ökat behov av röstmottagare på valdagen.

Röstmottagare i vallokal på valdagen

Utvärderingar från tidigare val i Botkyrka kommun har visat att för kommunens valdistrikt är en bemanning på minst sex personer i vallokalerna lämpligt som grund. Detta utifrån storleken på valdistrikten samt de antal personer som besöker vallokalerna i kommunen.

Kommunledningsförvaltningens förslag till strategi om bemanning bygger bland annat på en analys av data från Valmyndigheten. Analysen visar att det finns vissa vallokaler i kommunen - som utifrån antal förtidsröster, antal besökare på valdagen samt då flera valdistrikt har vallokaler bredvid varandra – kan behöva ha fler röstmottagare än grundbemanningen.

Den föreslagna strategin är att sex röstmottagare, varav en ordförande och en vice ordförande, utgör grundbemanningen. I vallokaler med hög arbetsbelastning behöver bemanningen förstärkas med än fler röstmottagare. Analysen visar att sju, åtta och i något enstaka fall även nio röstmottagare är lämpligt i vallokalerna med högst arbetsbelastning.

I förvaltningens förslag till strategi om grundbemanning i vallokaler har hänsyn även tagits till att röstmottagarna behöver ta pauser under dagen samt att köbildning kan uppstå i anslutning till vallokalen. Röstmottagare kan i sådana fall behöva fylla en roll i att tillse att en sådan köbildning sker under ordnade former.

Att det numera finns bestämmelser om avskärmning av valsedelställ gör att mer köbildning än vid tidigare allmänna val till riksdag, region- och kommunfullmäktige är att vänta i vallokaler vid de allmänna valen 2022. Det råder också en viss osäkerhet i nuläget om på vilket sätt coronapandemin kan komma att inverka på de allmänna valen år 2022, varför förvaltningen även ur denna aspekt gör bedömningen att det är bra att ha en strategi för att ha något fler röstmottagare i vallokalerna jämfört med 2018.

Röstmottagare i förtidsröstningslokal

I likhet med tidigare val i Botkyrka kommun föreslås kommunens medborgarcenter utgöra huvuddelen av förtidsröstningslokalerna. Förtidsröstningen föreslås i likhet med vid de allmänna valen 2018 bemannas med fyra röstmottagare. Det kan också komma att variera beroende på hur stor tillströmning av väljare det blir företrädesvis under den sista veckan innan valdagen, då antalet förtidsröstande är som högst.

Ambulerande röstmottagare

Den ambulerande röstmottagningen ska i enlighet med vallagen bistå sjuka, äldre och funktionsnedsatta under förtidsröstningsperioden. De ambulerande röstmottagnings-teamen föreslås i likhet med vid de allmänna valen 2018 bemannas med tre röstmottagare i varje.

Ersättare vid sjukdom och återbud

Det ska finnas ett tillräckligt stort antal ersättare rekryterade för att primärt vara ersättare vid sjukdom eller sent återbud och sekundärt för att förstärka de största valdistrikten vid behov under valdagen.

Riktlinjer i rekryteringen av röstmottagare

Röstmottagare ska ha fyllt 18 år senast på valdagen. Valdistrikten ska tillsättas med en allsidig sammansättning med hänsyn till ålder och kön. Relevanta språkkunskaper, utöver goda kunskaper i svenska, ska premieras i de valdistrikt där detta är tillämpligt. Medlemmar från samma familj ska inte förordnas till ordförande och vice ordförande i samma valdistrikt.

Personer som är så förknippade med ett politiskt parti eller politisk åskådning att det, för allmänheten eller i övrigt, finns särskild anledning att ifrågasätta deras opartiskhet vid röstmottagningen, ska inte förordnas som röstmottagare.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Antalet röstmottagare - samt de olika rollerna som ordförande, vice ordförande och röstmottagare - har ekonomiska konsekvenser då arvoden utgår för arbetet. Kostnaden för den föreslagna bemanningsstrategin tas inom valnämndens budgetram för 2022.

Karin Jöback

Kanslichef

Referens

Kristofer Jervinge
kristofer.jervinge@botkyrka.se

Mottagare

Valnämnden

Arvode till röstmottagare vid allmänna val år 2022

Förslag till beslut

1. Valnämnden beslutar att arvode för ordförande utgår med 3 810 kronor vid de allmänna valen 2022.
2. Valnämnden beslutar att arvode för vice ordförande utgår med 3 030 kronor vid de allmänna valen 2022.
3. Valnämnden beslutar att arvode för röstmottagare utgår med 2 360 kronor vid de allmänna valen 2022.
4. Valnämnden beslutar att ersättning om 440 kronor utgår för utbildning vid de allmänna valen 2022. Utbildning är obligatorisk för röstmottagare, vice ordförande och ordförande.

Sammanfattning

För att kunna påbörja rekryteringen av röstmottagare inför de allmänna valen 2022 behöver valnämnden besluta om arvoden till röstmottagare.

En omvärldsanalys har genomförts kring arvoden i närliggande och pendlingsbara kommuner. Analysen visar att vid valen 2018 låg Botkyrka i det nedre spannet på ersättningens storlek. Arvodena för ordförande, vice ordförande och röstmottagare var 2018 i genomsnitt cirka 17 procent lägre i Botkyrka kommun jämfört med kommuner i närområdet i Stockholms län.

Inför de allmänna valen 2022 föreslås höjda arvoden till röstmottagare, vice ordförande och ordförande i Botkyrka kommun med 20 procent jämfört med 2018. Det föreslagna arvodet för de allmänna valen 2022 uppgår till 2 360 kr för röstmottagare, 3 030 kr för vice ordförande och 3 810 kr för ordförande. Utbildningsersättning utgår även på 440 kr.

Regeringen har i sin budgetproposition för 2022 räknat upp statsbidraget för kommuners genomförande av de allmänna valen med cirka 30 procent. Den föreslagna höjningen tas inom valnämndens budgetram för 2022.

Bakgrund

Den 11 september 2022 genomförs de allmänna valen. Rekrytering av röstmottagare till de allmänna valen 2022 planeras påbörjas våren 2022. För att kunna påbörja rekryteringen behöver valnämnden besluta om vilka arvoden som ska gälla vid de allmänna valen 2022.

Ärendet

Kommunernas ersättningsnivåer för röstmottagare ser olika ut. Ersättningen för ordförande kan variera mellan drygt 2000 kronor och 5000 kronor. Skillnaderna i ersättning beror på att ordföranderollen kan ha olika uppdrag i olika kommuner, exempelvis har ordförande i kommuner med hög ersättning ansvar att rekrytera röstmottagare till sitt eget valdistrikt. En annan orsak till skillnaderna är att vissa kommuner har extra tillägg för exempelvis utbildning, reseersättning, telefонтillägg med mera medan andra särredovisar dessa kostnader.

Vid valen 2018 låg Botkyrka kommun i det nedre spannet på den totala ersättningens storlek, där utbildnings och andra ersättningar räknats in. Arvoden för ordförande, vice ordförande och röstmottagare var 2018 i genomsnitt ca 17 procent lägre i Botkyrka kommun än i kommuner i närområdet i Stockholms län.

Tabell 1: Sammantagna arvoden - där särredovisade ersättningar bakats in - för ordförande, vice ordförande och röstmottagare vid de allmänna valen 2018 i kronor

	Ordförande	Vice ordförande	Röstmottagare
Botkyrka	3 540	2 890	2 340
Huddinge	4 000	3 300	2 700
Haninge	4 000	3 500	3 000
Södertälje	4 400	3 100	2 600
Nynäshamn	3 900	3 300	2 500
Stockholm	4 100	3 500	2 900

Nedanstående förslag på ersättning till röstmottagarna har anpassats till ersättningen i andra kommuner. En anledningen till de föreslagna ersättningsnivåerna är att kunna locka kvalificerade röstmottagare. Tidigare utvärderingar och erfarenheter har visat att det funnits individer i Botkyrka kommun som valt att arbeta som ordförande, vice ordförande eller röstmottagare i en annan kommun utifrån ersättningsnivåerna. Botkyrka kommun måste kunna konkurrera om röstmottagare med närliggande

kommuner. Däremot finns det ingen orsak att kommunen ska ligga i topp vad gäller arvoden i närområdet.

Förslag till arvoden 2022

Vid de allmänna valen 2022 kommer behovet av röstmottagare att öka jämfört med de allmänna valen 2018, då kommunfullmäktige föreslagit till länsstyrelsen att utöka antalet valdistrikt med två. Vidare har det under tidigare val varit svårt att rekrytera ett tillräckligt antal kvalificerade röstmottagare, visar förvaltningens utvärderingar av valen.

Vid valen 2022 ska samtliga röstmottagare, oavsett funktion, få en utbildningsersättning på 440 kronor. Utbildningsersättningen betalas ut i samband med när grundarvode för arbete under valdagen erhålls, trots att utbildningstillfället sker vid ett tidigare datum.

Arvode till röstmottagare föreslås räknas upp med 460 kronor, vilket motsvarar en höjning med 20 procent, till 2 800 kronor när utbildningsersättningen räknats in.

Valdistriktsordförandens arbetsuppgifter är i förhållande till röstmottagarnas omfattande. Utöver det ytterligare ansvar som vilar på ordförande och vice ordförande gällande röstmottagningen och rösträkning, ansvarar de (ordförande främst) för arbetsledning i vallokalen, att ställa i ordning vallokalen på morgonen, att informera röstmottagare inför valdagen och slutligen inlämna röster och rapporter till valnämnden på valnatten.

I syfte att förenkla för rekrytering av ordföranden och vice ordföranden föreslås en höjning även av deras arvoden. Arvode till vice ordförande föreslås räknas upp med 580 kr från 2018 år val, vilket motsvarar en höjning med 20 procent, till 3 470 kr när utbildningsersättningen räknats in. Ordförandens arvode föreslås räknas upp med 710 kr, vilket även det motsvarar en höjning med 20 procent, till 4 250 kr när utbildningsersättningen räknats in.

Reserver som kallas in till valdagen får samma ersättning som övriga röstmottagare utifrån vilken roll man har.

Tidigare låg andra kostnader för resor och telefon som separata ersättningar i Botkyrka kommun men förslaget ovan bygger på att dessa numera ska ingå i grundersättningen för att förenkla administrationen.

Grundarvode plus utbildningsersättning är därför den totala ersättningen som kommer att utgå till röstmottagare, vice ordförande och ordförande.

Tabell 2: Föreslagna ersättningsnivåer vid allmänna val 2022

Ersättning	Ordförande	Vice ordförande	Röstmottagare
Arvode	3810 kr	3 030 kr	2360 kr
Utbildning	440 kr	440 kr	440 kr
Telefon, resor	-	-	-
Summa	4 250	3 470 kr	2 800 kr

Bedömning

Höjningen av arvodesnivåerna generellt bedöms underlätta för rekrytering av kvalificerade röstmottagare.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Regeringen har i sin budgetproposition för 2022 räknat upp statsbidraget för kommuners genomförande av de allmänna valen med ca 30 procent jämfört med 2018. 2018 uppgick statsbidraget för Botkyrka kommun till 1 623 000 kr och för 2022 prognostiseras statsbidraget uppgå till ca 2 110 000 kr, vilket innebär en höjning med 487 000 kr

Den ökade kostnaden för arvodeshöjningen för röstmottagarna beräknas till cirka 180 000 kronor. Beräkningen baseras på 51 valdistrikt som bemannas av en ordförande, en vice ordförande och 4 - 7 röstmottagare i vallokalen.

Den sammanlagda arvodeskostnaden för röstmottagning vid valdagen beräknas därmed uppgå till cirka 1 085 000 kr. Kostnaden tas inom valnämndens budgetram.

Karin Jöback
Kanslichef

Referens

Kristofer Jervinge
kristofer.jervinge@botkyrka.se

Mottagare

Valnämnden

Röstmottagarnas ansvar för valsedlar och valsedelstätt vid allmänna val år 2022

Förslag till beslut

1. Valnämnden beslutar att röstmottagarna ska ha det totala ansvaret för valsedlarnas utplacering i valsedelställen, för ordningen i ställen under förtidsröstning samt under valdagen och för att om behovet uppstår kontakta de partier vilkas valsedlar håller på att ta slut.
2. Valnämnden beslutar att röstmottagarna ska ansvara för att valsedelsställen placeras bakom den avskärmning som valnämnden lämnar till samtliga förtidsröstnings- och vallokaler.
3. Valnämnden beslutar att partierna ska ges möjlighet att i god tid före valet lämna sina namnvalsedlar och i förekommande fall även partimarkerade valsedlar till valnämndens kansli för distribution till vallokalerna.
4. Valnämnden beslutar att partiföreträdare ska vid eventuell oordning i valsedelstället i förtidsröstnings- eller vallokal påtala detta för ansvarig röstmottagare som får tillse att ordningen återställs.

Sammanfattning

Valnämnden ansvarar i formell mening för allt som har med de allmänna valen att göra, även valsedlar och valsedelstätt. För att god ordning ska råda och det ska bli praktiskt genomförbart att hålla en god ordning kring valsedlar och valsedelstätt i förtidsröstnings- och vallokaler behöver det tydliggöras att det är röstmottagare som har det ansvaret.

Relationen mellan partiernas ansvar och röstmottagarnas ansvar behöver dessutom tydliggöras för att möjliggöra en smidig process och undvika eventuella missförstånd under valdagen.

Röstmottagarna vid de allmänna valen 2022 har även ansvar för avskärmningar vid valsedelsställen.

Ärendet

Valnämnden i Botkyrka kommun har senast i beslut, § 4 2019-01-28, dnr Valn/2019:3 beslutat att röstmottagare i kommunen ska ha hela ansvaret för utplacering och ordning i valsedelsställen i samband med allmänna val.

Ansvaret för avskärmningar vid valsedelsställ

Enligt 8 kap. 2 § första stycket första meningen vallagen (2005:837) ska det i anslutning till ett röstmottagningsställe ordnas en lämplig avskärmd plats där valsedlar kan läggas ut. Om detta inte är möjligt får en sådan plats i stället ordnas inne i lokalen.

Det är röstmottagarna som ansvarar för att valsedelsställen på ett korrekt sätt skyddas bakom de avskärmningar som tillhandahålls i förtidsröstnings- och vallokaler.

I övrigt är förslag till beslut överensstämmande med valnämndens beslut från 2013 och den ordning som under lång tid har funnits i Botkyrka kommun kring ansvar för valsedlar och valsedelsställ.

Ansvaret för valsedlar

När det gäller röstmottagarnas ansvar kring valsedlar gäller detta inte bara namnvalsedlar utan även partimarkerade valsedlar som kan komma att lämnas till förtidsröstnings- eller vallokaler av partier vars valsedlar inte distribueras av Valmyndigheten eller av partier som inte finns representerade i kommun- eller regionfullmäktige.

Partiernas uppgift och ansvar

Partiernas uppgift är att leverera namnvalsedlar. Partierna ska dessutom ges möjlighet att leverera dem i god tid före valet till valnämndens kansli, så att de kan gå med i den centrala distributionen av allt material till förtidsröstnings- och vallokaler. Om valsedlar inte har levererats inom den stipulerade tiden har partierna själva i uppgift att leverera dem till förtidsröstningslokaler samt till vallokalerna på valdagen.

Partier vars valsedlar inte levereras av Valmyndigheten ska i förväg kunna lämna även partimarkerade valsedlar till valnämndens kansli. Därefter är det

röstmottagarna som ansvarar för såväl valsedlar som utplacering i valsedelsställen i den vidare processen. Partierna har även att ange ett telefonnummer som röstmottagare kan ringa om valsedlar håller på att ta slut i förtidsröstnings- eller vallokal.

Röstmottagarna har ett formellt ansvar för att placera ut och hålla ordning på de partimarkerade valsedlar som distribueras av Valmyndigheten. I Botkyrka brukar valnämnden också ge röstmottagarna ett ansvar för att hålla ordning även i valsedelsställen för namnvalsedlarna. Dessa distribueras till vallokalerna av respektive parti och förslaget är som nämnts tidigare att denna ordning även ska gälla framåt.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Förslag till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser.

Karin Jöback
Kanslichef

Bilagor

Expedieras till: